

[Pürschel.]

komme ind paa en Reform af Nævningeinstitutionen, fordi det er min Overbevisning, at denne Institution er en Ulykke for dansk Retspleje, og de sidste Dages Begivenheder har ikke gjort mig mindre fast i denne Overbevisning. Det har med stor Klarhed vist sig, at til Afgørelser i politiske Sager egner Nævninger sig aldeles ikke. Det er for saa vidt ganske interessant, som der jo ikke er nogen Tvivl om, at den meget væsentlige Drivkraft til at indføre Nævningeinstitutionen netop var dette, at politiske Sager skulde afgøres ved Nævningeting. Man fandt deri en Betryggelse imod Regeringens Forfølgelser af anderledes tænkende, en Ting, der under det gamle Enevælde var meget praktisk; men som i Nutiden jo ikke lader sig gennemføre ud over det Maal, hvori Regeringen er bestemmende for, om Tiltale skal rejses. Paa dette Punkt har Regeringen gennem Anklagemyndigheden en betydelig Magt, som vi jo ogsaa har haft Lejlighed til at se i de sidste Tider her i Landet. Men med den høje Standard, som de danske Domstole indtager, behøver vi efter min Mening ikke at frygte for, at Domstolenes Afgørelser skal være paavirkede af politiske Hensyn, af Lyst til at bøje sig for de øjeblikkelige Magthavere.

Denne Betragtning, at Nævningerne ikke er egnede til Afgørelser i politiske Sager, den bestyrkes paa en ganske morsom Maade ved en Kronik, der stod i et for den højtærede Justitsminister saa kært Blad som „Politiken“ for ganske nylig. Jeg anmoder den højtærede Formand om Tilladelse til et lille Citat. Det er fra Nummeret for den 13. Februar, en Kronik om Irland, hvor det omtales, at man der har lavet Militærdomstole; og saa siges det:

„Et Militærtribunal blev første Gang nedsat for 3 Aar siden af Mr. Cosgrave. Aarsagen er ganske typisk for en vis Side af irsk Mentalitet: Uordentligheder i Form af Skydning og Vold mod politiske Uvenner tog Overhaand i en saadan Grad, at *Juryerne Landet over ikke længere vovede at kende nogen skyldig*“

— dette her understreges jeg, fordi der her fremhæves et utvivlsomt rigtigt og vigtigt Moment, som vil blive rigtigere og vigtigere, jo mere de politiske Modsætninger skærpes her i Landet, som de er skærpet mange Steder i Udlandet.

„Det var renlivet Intimidering — det var Nævedyrkelse — det var Chicago.“
Og saa fortsættes kort efter:

„Det var utvivlsomt nødvendigt den-gang at befri Nævningerne for en Byrde,

hvis Afkastelse i Desperation vilde have betydet Ophævelse af hele Institutionen.“

Det er altsaa en formodentlig frisindet Korrespondents, Kronikørs Vurdering af Situationen i Irland, og enten dette nu er rigtigt eller ikke, saa er der for mig ikke nogen Tvivl om, at den Sætning, at Nævningerne ikke egner sig til at dømme i politiske Sager, er ganske rigtig. Allerede den Omstændighed, at man ikke turde lade Sagen mod Aksel Larsen paakende ved det Nævningeting, hvor den egentlig skulde være paakendt, er jo i saa Henseende en Indrømmelse saa stærk, som man kan ønske sig den. Man flyttede denne Sag. Man kunde have flyttet den til Viborg, med det fuldkommen sikre Resultat, at den paagældende var blevet dømt; man kunde have flyttet den til Odense, med det sikre Resultat, at den paagældende vilde være blevet dømt; man kunde have flyttet den til Aarhus, hvor det havde været tvivlsomt, om han vilde være blevet dømt eller ikke, og man flyttede den til København, hvor det ogsaa var tvivlsomt, om han vilde blive dømt eller ikke. Men alene det, at man saaledes kan staa her og, uden at nogen vil vove at gøre Indsigelse derimod, sige, at det er givet, at denne Sags Udfald vilde være blevet forskelligt, efter som den blev paadømt i de forskellige Dele af Landet, det viser; hvor grundlæggende urigtig den Betragtning er, at Nævningerne er egnede til at afgøre politiske Sager. Thi hvad vil det sige? Hvem bestemmer, hvor denne Sag skal paa-dømmes? Det gør Administrationen. Administrationen har det i sin Haand at bestemme, om en Mand skal dømmes, eller om han ikke skal dømmes. Er dette Retspleje, uangribelig Retspleje? Jeg siger: Nej, det er det ikke, og jeg siger, at ingen er mere interesseret i, at Retsplejen i et Land er uangribelig, end de Folk, der henregner sig til Partier, der kalder sig de mest demokratiske her i Landet.

Det var jo givet, at naar man satte en Nævningekreds, der væsentlig bestod af Fagforeningsmedlemmer, til at dømme i en Sag, hvor det drejede sig om Forhaanelse af det forhadte Hagekors, ja, saa maatte man med den Lære, der er doceret saa ofte fra dette Tings Talerstol og saa ofte udenfor om Nævningernes Suverænitét over Loven, være fuldkommen klar over, at en Frifindelse vilde blive Resultatet. Thi hvorledes har ikke Regeringsbladet ophidset Stemningen imod dette Hagekorsmærke! Hvilket Raseri er der ikke pisket op imod dette Mærke i Socialdemokraterne Landet over, hvilke Misgreb har man ikke gjort